

Sygn. akt VIII Gz 275/14

POSTANOWIENIE

Dnia 30 marca 2015 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział VIII Gospodarczy

w składzie:

SSO Anna Budzyńska (Przewodnicząca)

SSO Agnieszka Woźniak

SSO Krzysztof Górski (sprawozdawca)

po rozpoznaniu w dniu 30 marca 2015, w Szczecinie,

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa T. J.

przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

o zapłatę

wskutek zażalenia powódki na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie z dnia 23 września 2014 roku, wydane pod sygnaturą X GNC787/14 w przedmiocie przekazania sprawy Sądowi Rejonowemu dla m. st. Warszawy w Warszawie jako miejscowo właściwemu

postanawia:

oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Szczecinie stwierdził brak swojej właściwości miejscowej i sprawę przekazał wymienionemu w sentencji Sądowi Rejonowemu jako sądowi właściwości ogólnej pozwanego. W uzasadnieniu orzeczenia podano, że pozwany wnosząc sprzeciw od nakazu zapłaty podniósł zarzut braku właściwości miejscowej Sadu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie. Powódka nie wskazała zaś w uzasadnieniu okoliczności faktycznych uzasadniających właściwość tego Sądu, do czego zobowiązywał ich art. 187 §1 pkt. 2) k.p.c. Powołując się na orzecznictwo Sądu Najwyższego nadmieniono, że wybór właściwości przemiennej powinien być wyraźnie wskazany w treści pozwu wraz z potwierdzającymi ten wybór okolicznościami faktycznymi. Brak dopełnienia tych wymogów powoduje, że należy stosować reguły ogólne. W konsekwencji Sąd Rejonowy uznał, że nie jest sądem właściwości ogólnej strony pozwanej, co skutkowało przekazaniem sprawy Sądowi wymienionemu w sentencji.

Zażalenie na to postanowienie wniosła powódka, żądając jego uchylecia i zasądzenia kosztów procesu. W uzasadnieniu tych żądań powołano się na to. Że w treści uzasadnienia pozwu wyraźnie wskazano normę art. 34 k.p.c. jak podstawę ustalenia właściwości miejscowej. Jednocześnie zdaniem powódki w treści uzasadnienia pozwu jednoznacznie wskazano, że czynności związane „z dochodzeniem roszczenia objętego pozwem” były wykonywane w siedzibie powódki w K., gdzie mieści się jej zakład pralniczy. Według skarżącej wskazała ona okoliczności od których zależy właściwość miejscowa Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie a w świetle orzecznictwa nie jest wymagane wyodrębnienie redakcyjne uzasadnienia właściwości przemiennej o ile okoliczności te jednoznacznie wynikają z uzasadnienia żądania pozwu. .

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Rozstrzygając o prawidłowości zaskarżonego orzeczenia wstępnie należy, że z treści materiału procesowego oraz wywodów pozwanego wynika, że sądem właściwości ogólnej pozwanych jest Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w W. .

Skarżąca twierdzi, że w pozwie dokonała wyboru Sądu w Szczecinie na podstawie przepisów o właściwości przemiennej (art. 34 k.p.c.).

Dokonanie wyboru Sądu innego niż sąd właściwości ogólnej jest uprawnieniem powoda. Wybór Sądu jest więc czynnością procesową zawierającą w sobie oświadczenie woli (wola poddania sporu pod kognicję sądu wybranego przez powoda). Ta czynność procesowa ze względu na swój charakter jest kumulowana z innymi czynnościami na etapie wnoszenia pozwu (stanowi fakultatywny element pozwu). Jednocześnie wybór sądu właściwego przemienne tworzy wyjątek od zasady jaką jest rozpoznanie sprawy przez Sąd właściwy ogólnie. Wykonanie uprawnienia musi zatem opierać się o jasne przesłanki i poddawać kontroli w przypadku braku zgody strony przeciwnej na odstępstwo od zasady z art. 27 k.p.c.

W świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego (por. uchwałę z 9 czerwca 2005 III CZP 28/05 OSNC 2006/4/61) koniecznym elementem tej czynności procesowej jest więc też sformułowanie w pozwie przytoczeń faktycznych (wskazanie okoliczności) uzasadniających wybór. Uzasadnienia tej konieczności poszukuje się w treści art. 187 §1 pkt. 2 k.p.c. W świetle wykładni aprobowanej w orzecznictwie Sądu Najwyższego, jeśli powód wykonuje uprawnienie do wyboru sądu innego niż sąd właściwy ogólnie dla pozwanego, to obowiązkiem procesowym strony jest przytoczenie okoliczności uzasadniających właściwość sądu do którego pozew jest kierowany. Jednocześnie podkreśla się, że skutkiem zaniechania wskazania tych okoliczności nie powinno być wzywanie strony do uzupełnienia braków, lecz sąd niewłaściwy według przepisów o właściwości ogólnej powinien przekazać sprawę sądowi właściwemu dla dłużnika (por uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2006 r. III CZP 101/06 OSNC 2007/7-8/103). Przekazanie następuje w przypadku podniesienia zarzutu stosownie do treści art. 202 k.p.c. jeśli brak właściwości miejscowej może być usunięty umową stron.

Trafnie skarżący wskazuje, że dla uczynienia zadość wymaganiu uzasadnienia wyboru sądu nie jest konieczne redakcyjne wyodrębnienie w treści uzasadnienia pozwu okoliczności faktycznych, mających motywować istnienie właściwości przemiennej sądu, do którego pozew jest wnoszony. Zasadne jest stanowisko, że możliwe jest umotywowanie wyboru sądu przez odwołanie się do faktów przytoczonych dla uzasadnienia zgłoszonego w pozwie roszczenia.

Nie uchyla to jednak obowiązku dostatecznie skonkretyzowanego odwołania się do takich okoliczności. Odwołanie to nie może więc poprzestać na przywołaniu podstawy prawnej lecz wskazywać powinno na te okoliczności, które wypełnią hipotezę powołanej normy. Powołanie okoliczności faktycznych uzasadniających wybór sądu w świetle normy art. 202 k.p.c. (pozwalającej zasadniczo na badanie prawidłowości wskazania sądu właściwego przemienne dopiero na zarzut pozwanego) ma bowiem istotne znaczenie kontrolne. Przypomnieć należy, że wątpliwości zgodnie z powoływanym także przez stronę powodową orzecznictwem muszą być rozstrzygane w tym przypadku na korzyść pozwanego. Świadczy o tym choćby postanowienie art. 34 k.p.c. w myśl którego w razie wątpliwości miejsce wykonania umowy powinno być potwierdzone pismem.

Dokonanie wyboru Sądu wymaga więc nie tylko wskazania podstawy prawnej i zmanifestowania w pozwie woli odstąpienia od wymogu wniesienia pozwu do sądu właściwego ogólnie, lecz także przedstawienia podstawy faktycznej uzasadniającej istnienie prawa do wyboru sądu (poniesienia procesowego ciężaru przytoczenia istotnych w tej płaszczyźnie okoliczności faktycznych), a jeżeli powód nie wypełnia tego obowiązku, powinien być obciążony odpowiednimi skutkami, (zwłaszcza tym, że sprawa zostanie przekazana do sądu według właściwości ogólnej – por. uzasadnienie cytowanej wyżej uchwały z dnia 21 listopada 2006). Zaniechanie dostatecznie precyzyjnego przedstawienia tych okoliczności powodować musi więc uznaniem za nieskuteczną czynności procesowej polegającej na wyborze sądu i uwzględnieniem zarzutu pozwanego.

W przedstawionym kontekście normatywnym ocenić należy, czy w treści pozwu dokonano czynności procesowej polegającej na wyborze sądu właściwego przemiennie.

W treści petitum pozwu a także jego niezwykle lakonicznego uzasadnienia nie oświadczone wprost o dokonaniu wyboru sądu innego, niż Sąd właściwości ogólnej dłużnika. W części uzasadnienia poświęconej uzasadnieniu właściwości sądu nie zaś wskazano żadnych konkretnych okoliczności faktycznych służących uzasadnieniu dokonanego wyboru Sądu.

Argumentacja skarżącego sprowadza się w istocie do sugestii, że samo wskazanie przepisów prawnych zawiera w sobie oświadczenie woli o wyborze sądu oraz przytoczenie podstawy faktycznej wybór ten uzasadniającej a sąd powinien ocenić na podstawie uzasadnienia pozwu, że miejscem wykonania umowy była miejscowość w której siedzibę ma powódka .

W uzasadnieniu jednak nie przedstawiono żadnych twierdzeń co do tego, jaka była treść umowy między stronami. Odwołanie się do korespondencji między stronami nie może być uznane za wystarczające, gdyż prowadzi do niedopuszczalnego uzupełnienia przez sąd niezbędnej w świetle wcześniejszych wywodów, minimalnej aktywności powoda i samodzielnego poszukiwania przez organ procesowy w materiale procesowym okoliczności mających uzasadniać wybór sądu właściwego przemiennie.

W świetle uzasadnienia pozwu nie wynika więc jasno w jaki sposób oznaczyć miano umówione świadczenia pozwanego i powoda i w jakim miejscu świadczenia te miały zostać spełnione. Z treści uzasadnienia nie wynika nawet to, by urzędzenia, które miały być naprawiane przez pozwaną spółkę, znajdowały w trakcie kwestionowanych czynności w miejscu wskazywanym przez powódkę jako adres jej działalności. CO więcej – z treści uzasadnienia nie wynika nawet twierdzenie, by miejsce to objęte było właściwością miejscową Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie.

Opisywanie w uzasadnieniu pozwu kolejnych dokonywanych faktycznie przez (inny niż pozwany) czynności serwisowych nie może zastępować przytoczenia zasadniczych dla powództwa wywodzonego z faktu nienależytego wykonania umowy twierdzeń dotyczących jej treści i umówionego sposobu świadczenia przez dłużnika.

Powołanie się na przepis art. 34 k.p.c. także nie może oznaczać sformułowania przytoczeń faktycznych. Strona powinna bowiem przywołać przede wszystkim okoliczności dotyczące treści umowy z której wywodzi swoje racje (w tym zwłaszcza dostatecznego w płaszczyźnie powoływanej normy oznaczenia umówionego świadczenia). Dopiero po wskazaniu tych okoliczności możliwym było wywodzenie konsekwencji prawnych z treści powoływanego przez stronę przepisu.

Zatem w świetle treści uzasadnienia pozwu w niniejszej sprawie brak jest podstaw do ustalenia treści umowy między stronami w tym zwłaszcza – treści zobowiązania pozwanej w zakresie miejsca spełnienia świadczenia. W rezultacie nie można przyjąć, by powódka złożyła skuteczne oświadczenie o wyborze sądu właściwego przemiennie (przedstawiła okoliczności uzasadniające istnienie prawa do dokonania wyboru Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie).

Z tych przyczyn, stosując normę art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 §2 k.p.c., zażalenie oddalono.